

Fra Slavekrigens Dage.

Meddelt af Lærer H. P. H. Nourup, Alslev.

EN Dag i Foraaret 1848 kom Løjtnant Tranberg fra Visselbjerg ridende til Alslev Skole med den frygtelige Efterretning, at Oprørerne havde aabnet Rensborg Tugthus, og at „Slaverne“, som Tugthusfangerne dengang kaldtes, omkring ved 300 i Tallet, nu var paa Vej ad Nørrejylland til. Alle Vegne, hvor de kom frem, skændte og brændte de, udplyndrede og brændende Byer betegnede deres Vej. Alskens Pak sluttede sig til dem, og Skaren voksede fra By til By.

Degnen Fuglsig blev yderst forskrækket og gav øjeblikkelig Børnene fri, der rædselslagne styrtede af Sted hjemad, idet de spejdede til alle Sider. En af Drengene mente endog at kunne skimte Skaren langt ude i det fjerne.

Det kan nok være, der blev Røre i Alslev. Klynger samlede sig her og der og drøftede Situationens Alvor. Man blev snart klar over, at der burde gøres noget, og at det var enhver's Pligt at værne sin Arne.

Snart kom der Melding fra Nabosognene, og Rygtet gik, at alle Jyllands Bønder havde Ordre til at samles i Holsted. Det ene Rygte fulgte i Hælene paa det andet; det lød, at Slaverne var gaaet over Ribe Aa, senere over Kongeaaen, og snart var de set i en By, snart i en anden mod Syd.

Det gjaldt derfor om at samle sig mandstærke for at redde denne Egn. Alle var i højeste Grad opskræmte, men tillige fast besluttede paa at yde den kraftigst mulige Modstand. En af de første til at gøre sig færdig til at tage imod Fjenderne var Pastor Jørgensen. Straks efter at Rygtet om Slavekrigen var naaet til Alslev, mødte han i Byens Smedie med en gammel rusten Sabel for at faa den sleben. Der berettes for Resten, at Præsten var saa ræd, at han næppe turde ryste og lukkede sig tilsidst inde i sit Studerekammer og forlangte Vagt til sin Beskyttelse.

Med Vaaben var det kun smaat i Alslev, og derfor var det nødvendigt at faa Vaaben smedet og det i en Fart. Heldigvis boede der i „Skrabaldergaden“ i Alslev en Smed, der ikke var en ganske almindelig Landsbysmed. Han kunde ikke blot slaa et godt Slag med sin Hammer; men han var ogsaa Mand for at kunne sige „et borgerligt Ord“, og det baade med Fynd og Klem. Smeden hed Martin Zacharias Poulsen; han var født i Ribe og havde i adskillige Aar rejst som farende Svend. Det blev snart afgjort, at Poulsen skulde smede Vaaben, Lanser eller Spyd paa godt $\frac{1}{2}$ Alens Længde med Hylster til et Træskaft. En Del af dem blev dog forsynet med en Tværpig i Lighed med de gamle Stodderkongers „Morgenstjerner“.

Hver Mand i Sognet maatte have sit Vaaben. De Alslev Folk var sig ogsaa bevidst, at det var meget betydningsfuldt at kunne gaa frem veldisciplinerede, og derfor blev der iværksat Eksercits oppe bag Kirken, hvor Terrænet var særlig velskikket til at kunne foretage slige Øvelser uden at blive opdaget i Utide.

Medens Smed Poulsen med Hjælp af sin Kone Marie hamrede løs baade Nat og Dag, saa Gnisterne

stod til alle Sider, eksercerede Per Tulsmark efter alle Kunstens Regler det vaabenføre Mandskab flere Timer hver Formiddag. Sogneforstanderen Peder Thomsen, kaldet Per Esbjerg, var dog den, der „Skam for Skam“ havde Overledelsen. Disse Øvelser forløb i Reglen tilfredsstillende, men en Dag var Smed Poulsen ogsaa kommen med, og da kom Per Tulsmark til at hugge Poulsen i Haanden. Til Løn herfor fik han øjeblikkelig en knaldende Ørefigen — og saa hørte Eksercitsen op den Dag.

Der var en frygtelig Travlhed overalt. Smeden kunde ikke overkomme alt det, der blev lagt paa ham; thi Hostrupboerne kom ogsaa til Alslev og fik Lanser smedet. Saa maatte nogle til at se sig om efter andet brugbart Vaaben. Alle Slibestene snurrede; thi Forke, Grebe og Høleer maatte slibes for at kunne gøre god Virkning. Mod Slutningen omdannedes mange Høleer til lange Lanser. Da Smeden ikke kunde faa Tid til at slibe de nysmedede Lanser, stak Folk i Rend med dem til Alslev Mølle, hvor der var særlig god Anstalt til at faa dem slebne. Inden Døre var der ogsaa travlt. Koner og Piger syede store Tasker, noget i Lighed med Tværsække, for at de kunde bæres over Skulderen. Endelig var det om at gøre, at Slaverne ikke skulde bemægtige sig Husets Fødevarer. Kød og Flæsk blev gemt i Hø og Halm i Udhusene, og Værdigenstande blev stukken til Side paa bedste Maade.

Da Folk var saa opskræmte, fandt man det fornødent at lade gaa Vagt. To Mand gik Vagt hver Nat, for at de andre kunde sove trygt. Dog var der en, der ikke fik Ro, og det var Hanne Kathrine; hun solg-

te Brændevin og blev nu hver Nat banket op. og hos hende sad de tapre Vægtene undertiden i Timevis og drak sig Mod til.

Oppe paa Alslev Bavnehøj laa store Bunker af Ris og Lyng tilligemed en Tjæretønde og en lang Stang, hvorpaa den blussende Tjæretønde kunde løftes højt i Vejret og derved forkynde Faren vidt og bredt.

Fra hvert Sted skulde der møde en Mand; men da mangen en Husfader nok kunde ønske at hytte sit eget Skind, maatte Tjenestekarlen af Sted, og det var ikke altid, at den unge var den mest modige. Hos Ole Fisker var det ligefrem en Ynk; thi hans Tjenestekarl Kristian Jørgensen græd og jamrede sig saa højt, at det kunde høres over i Nabogaarden paa den anden Side Landevejen.

Der blev ikke lang Forberedelsestid. Dagen blev bestemt, og de Alslever og Hostrupper satte hinanden Stævne ved Alslev Mølle for i samlet Trop at drage mod Øst. Uden Mad og Drikke duer Helten ikke; her blev ogsaa sørget for en god Madpose, og Konerne havde travlt med at smøre Mad og pakke i Taskerne det bedste, Huset formaaede. Øllegaard Daniels bagte Pandekager en hel Formiddag, og alle de Pandekager gemte hun i Daniels gamle Hat, som saa blev bunden ind i et Tørklæde, da det „var saa rart bekvemt for ham at have sin Proviant paa den Maade“.

Saa kom da den Morgen, da Afrejsen skulde foregaa. Iført Søndagstøj og de fleste med Støvler paa mødte den ene efter den anden ved Smedien. Poulsen fik i sidste Øjeblik sin egen Lanse færdig. Da der var mødt en Snes Stykker, marcherede de af mod Alslev Mølle. Med Tværsækken over Nakken og den

blinkende Lanse i Haanden drog Skaren ud af Byen. Alle var paa Benene. Kvinder og Børn jamrede og græd — ikke alene for de bortdragende Krigere; men — sæt nu, at Slaverne kom fra en anden Kant, hvem skulde saa forsvare Byen, naar kun Kvinder, Børn og Oldinge var hjemme?

En Times Tid efter var Marie Poulsen ude at spejde, dels efter „vore egne“, og dels efter Slaverne; hun saa da en stor Flok komme mod Alslev. Hun raabte straks Alarm, og nu blev der Panik uden Grænser. Medens Børnene skreg i vilden Sky, og Konerne lagde Raad op om, hvad der nu var at gøre, kom den frygtede Skare nærmere. En gammel besindig Skrædder — Weijs — formanede til at „se Tiden an“, men kun til liden Nytte. Det viste sig dog ret snart, at det var den samme Skare, som for et Par Timer siden var dragen ud i Ledingsfærd.

Overraskelsen blev stor, men Glæden dog større. Smed Poulsen kom ind, smed Lansen paa Bordet og sig selv i Stolen, idet han raabte med dirrende Røst: „Kæltringværk det hele!“

I Alslev Mølle havde de faaet at vide, at hele Historien om Slaverne var Opspind fra Ende til anden. Ærgerlige og dog glade vendte de derfor skyndsomst tilbage.

Slavekrigen blev altsaa ikke til noget, og Lanserne kom ingen Nytte til. Derimod blev Folk bange for at have dem til Huse og blev nu lige saa ivrige efter at komme af med dem, som de før havde været ivrige efter at faa dem anskaffet. Da en tysk Rytterskare kort efter drog ind i Jylland, fandt Alslevboerne det raadeligst at gemme deres Vaaben for ikke at

vække Fjendernes Fortørnelse. Lanserne blev stukken i Jorden, gemt i Hustaget eller skjult andre Steder, for at Fjenderne ikke skulde finde dem og komme i Tanker om at gaa strengt til Værks over for et Folkefærd, der var saa krigerisk stemt og vel forberedt.

Mange Aar efter er enkelte af disse Lanser og „Morgenstjerner“ funden paa de forunderligste Steder.
